

V I Lenin

De politiska partierna i Ryssland

Valen till riksduman föranleder alla partier att intensifiera sin agitation och samla sina krafter för att få in största möjliga antal deputerade för det "egna" partiet.

Härvid utvecklas också hos oss, liksom i alla andra länder, den mest hämningslösa valreklam. Alla borgerliga partier, d. v. s. de som slår vakt om kapitalisternas ekonomiska privilegier, gör reklam för sig själva precis på samma sätt som de enskilda kapitalisterna reklamerar sina varor. Titta på affärsannonserna i första bästa tidning, och ni skall få se att kapitalisterna hittar på de mest "effektfulla", braskande och moderna namn på sina varor och puffar för dem på det mest ogenerade sätt, utan att sky ens den fräckaste lögn eller bluff.

Publiken – åtminstone i de stora städerna och i handelscentra – har för länge sedan vant sig vid affärsreklamen och vet vad den är värd. Tyvärr vilseleder den politiska reklamen ojämförligt fler personer, det är mycket svårare att avslöja den och bedrägeriet är här betydligt mera seglivat. Partiernas namn – i Europa såväl som hos oss – väljes ibland i direkt reklamsyfte, och partiernas "program" skrives mycket ofta uteslutande för att föra publiken bakom ljuset. Ju större den politiska friheten är i ett kapitalistiskt land, ju mera demokrati det finns där, d. v. s. ju större folkets och folkrepresentanternas makt är, desto hämningslösare utvecklar sig vanligen partireklamen.

Hur skall man då i ett sådant sakläge orientera sig i kampen mellan partierna? Betyder inte denna kamp med dess bedrägeri och dess reklam, att valda organ, parlament och församlingar av folkrepresentanter överhuvud taget är gagnlösa eller rent av skadliga, såsom ärkereaktionärerna, parlamentarismens fiender, försöker få oss att tro? Nej. Då valda organ saknas, förekommer det *mycket mera* bedrägeri, politisk lögn och alla slags skojartricks, och folket har betydligt färre medel till sitt förfogande för att avslöja bedrägeriet och få reda på sanningen.

För att orientera sig i kampen mellan partierna bör man inte lita på orden utan studera partiernas verkliga historia, inte så mycket studera det som partierna säger om sig själva utan vad de gör, hur de handlar vid avgörande av olika politiska frågor, hur de *förhåller* sig i angelägenheter som berör de vitala intressena hos skilda samhällsklasser: godsägarna, kapitalisterna, bönderna, arbetarna etc.

Ju större politisk frihet det råder i ett land och ju mer stabila och demokratiska dess valda organ är, desto lättare är det för folkmassorna att orientera sig i kampen mellan partierna och att *lära sig politik*, d. v. s. att avslöja bedrägeriet och få reda på sanningen.

Tydligast framträder varje samhälles uppdelning i politiska partier under en tid av djupgående kriser, som skakar hela landet. Regeringarna är då vanligen tvungna att söka stöd hos olika samhällsklasser; den allvarliga kampen sopar bort alla fraser, allt futtigt och ovidkommande; partierna uppjuder alla sina krafter, appellerar till folkets *massor*, och massorna, ledda av sin säkra instinkt och upplysta genom erfarenheterna från den öppna kampen, följer de partier som ger uttryck åt respektive klassers intressen.

De epoker, under vilka sådana kriser råder, bestämmer ständigt för många år och t. o. m. årtionden framåt partigrupperingen av samhällskrafterna i ett givet land. I Tyskland t. ex. utgjorde kriget 1866 och 1870 sådana kriser; i Ryssland händelserna 1905. Man kan inte fatta det väsentliga hos våra politiska partier och klargöra för sig, vilka *klasser* det ena eller andra partiet i Ryssland representerar, utan att gå tillbaka till händelserna under detta år.

Låt oss börja vår korta överblick över de politiska partierna i Ryssland med de extrema högerpartierna.

På den yttersta högerflygeln finner vi Ryska folkets förbund.

Detta partis program framlägges på följande sätt i Russkoje Znamja, tidning för Ryska folkets förbund, som utges av A. I. Dubrovin:

”Ryska folkets förbund, som tsaren från sin höga tron den 3 juni 1907 bevärdigade med uppmaningen att vara hans säkra stöd och som för alla och i allt tjänar som en förebild beträffande laglighet och ordning, förklarar att tsarens vilja kan förverkligas endast om följande betingelser förefinnas: 1. att det tsaristiska självhärskardömet, som är ouplösligt och vitalt förbundet med Rysslands ortodoxa, kanoniskt uppbyggda kyrka, låter sin makt komma till fullt uttryck; 2. att det ryska folket härskar inte endast i de inre guvernementen utan också i ytterområdena; 3. att det finns en riksduma, sammansatt uteslutande av ryssar och fungerande som självhärskarens främsta medhjälpare i hans bemödanden att bygga upp staten; 4. att RFF:s grundprinciper beträffande judarna helt och fullt efterlevs och 5. att ämbetsmän, som tillhör den tsaristiska självhärskarmaktens motståndare, avlägsnas från statstjänsten.”

Vi har ordagrant återgivit denna högtidliga deklARATION av *högermännen* dels för att göra läsaren bekant med originalet självt och dels för att de här framlagda huvudmotiven gäller för alla partier som tillhör majoriteten i tredje duman, d. v. s. även för ”nationalisterna” och för oktoberisterna. Detta kommer att bli klart av den fortsatta framställningen.

RFF:s program upprepar i själva verket den gamla parollen från livegenskapens tid: ortodoxi, envælde, nationalanda. Beträffande den fråga, vilken man vanligen anför som det särdrag som skiljer Ryska folkets förbund från de i dess kölvatten seglande partierna, nämligen erkännandet eller förkastandet av ”konstitutionella” principer i det ryska statskicket, så är det särskilt viktigt att notera, att Ryska folkets förbund *alls* inte är mot valda organ överhuvud taget. Av det ovan citerade programmet framgår, att Ryska folkets förbund förordar en riksduma som skall spela rollen av ”medhjälpare”.

Det egenartade hos den ryska, om man så får säga, författningen har dubrovinmannen gett uttryck åt, och det riktigt, d. v. s. i överensstämmelse med det faktiska saken. Både nationalisterna och oktoberisterna intar i sin verkliga politik just denna ståndpunkt. Striden om ”författningen” mellan dessa partier mynnar i avsevärd grad ut i en strid om ord: ”högermännen” är inte mot en дума, de betonar bara särskilt ivrigt att denna måste vara ”en medhjälpare”, utan att på något sätt definiera dess rättigheter; nationalisterna och oktoberisterna insisterar å sin sida inte heller på några strikt fastställda rättigheter och tänker inte ens på några reella rättsgarantier. Och ”konstitutionalisterna” från oktobristernas läger är fullt överens med ”författningsmotståndarna” på basis av 3-juniförfattningen.

Hetsen mot icke-ryssar i allmänhet och judar i synnerhet är öppet, klart och bestämt formulerad i ärkerekationärernas program. Som vanligt uttalar de också här mera bryskt, ogenerat och utmanande det, som de övriga regeringspartierna mer eller mindre ”blygsamt” eller diplomatiskt söker dölja.

Faktum är - vilket var och en vet som i någon mån är förtrogen med tredje dumans verksamhet och med sådana pressorgan som Novoje Vremja, Svet, Golos Moskvjy m. fl. – att såväl nationalisterna som oktoberisterna deltar i hetsen mot icke-ryssarna.

Frågan är: Vilken social basis har högerpartiet? Vilken klass representerar det? Vilken klass tjänar det?

Att detta parti återgått till livegenskapens paroller, förfäktar allt gammalt och medeltidsaktigt i det ryska livet, helt låter sig nöja med *godsägar*-författningen av den 3 juni samt försvarar adelns och ämbetsmannakårens privilegier – allt detta ger ett klart svar på vår fråga. Högern är ett parti som representerar de feodala godsägarna, Förenade adelns råd. Det var ingen tillfällighet att just detta råd spelade en så framträdande, ja rent av ledande roll vid andra duman's fördrivande, vid ändringen av vallagen och vid statskuppen den 3 juni.

För att klargöra den ekonomiska makten hos denna klass i Ryssland räcker det med att anföra följande grundläggande faktum, bekräftat med siffror från den av inrikesministeriet utgivna *regerings*-statistiken över jordförhållandena år 1905.

Mindre än 30.000 godsägare i europeiska Ryssland innehar 70 miljoner desiatiner jord; *lika mycket* äges av 10 miljoner bondefamiljer med de minsta jordlotterna. Detta utgör i genomsnitt omkring 2.300 desiatiner jord per storgodsägare, och vad fattigbönderna beträffar – sju desiatiner jord per familj, per hushåll.

Det är helt naturligt och oundvikligt, att bonden inte kan leva på en sådan jordlott utan endast långsamt svälta ihjäl. Den ständigt återkommande hungersnöd, som drabbar miljoner – likt hungersnöden i år – rubbar oavbrutet bondehushållningen i Ryssland efter varje missväxt. Bönderna nödgas arrendera jord av godsägarna och betala med *arbete* i olika former. För att få bruka jorden arbetar bonden med sin häst och sina redskap hos godsägaren. Detta är det gamla tvångsarbetet, bara att det inte officiellt kallas livegenskap. Med egendomar på 2.300 desiatiner kan godsägarna till största delen inte bedriva jordbruk på annat sätt än genom att hålla bönderna i gälldrädom och låta dem arbeta av arrendet, d. v. s. tvångsdagsverken. De brukar endast en del av sina väldiga gods med hjälp av lönarbetare.

Vidare förser samma klass av adliga godsägare staten med det övervägande flertalet ämbetsmän av högre och medelhög rang. Ämbetsmannakårens privilegier i Ryssland och de adliga godsägarnas privilegier samt deras på jordinnehavet baserade makt är två sidor av samma medalj. Härav förstår man, att då Förenade adelns råd och ”höger”-partierna förfäktar en politik som fullföljer de gamla feodala traditionerna, så är det ingen tillfällighet utan en ofrånkomlighet, det är inte på grund av enskilda personers ”onda vilja” utan under trycket av *intressena* hos en fruktansvärt mäktig *klass*. Den gamla härskande klassen, de sista godsägarna, som alltjämt är den härskande klassen, har skapat sig ett adekvat parti. Detta parti är Ryska folkets förbund eller ”högern” i riksduman och i riksrådet..

Men eftersom det existerar valda organ, eftersom massorna redan framträtt öppet på den politiska arenan, såsom de gjorde hos oss 1905, så blir det nödvändigt för varje parti att inom vissa gränser appellera till folket. Varmed kan då högerpartierna appellera till folket?

Naturligtvis kan de inte tala direkt om att de försvarar godsägarnas intressen. I stället talar man om att bevara de gamla traditionerna i allmänhet, man bemödar sig av alla krafter att underblåsa misstron mot ickeryssarna, särskilt judarna, att egga helt outvecklade, helt okunniga människor till pogromer och judeförföljelser. Adelns, ämbetsmännens och godsägarnas privilegier söker man kamouflera med tal om att ryssarna ”förtrycker” av icke-ryssar.

Sådant är ”högerns” parti. Ers av dess medlemmar, Purisjkevitj, högerns mest prominenta talesman i tredje duman, har arbetat energiskt och framgångsrikt på att *visa* folket *vad* högermännen vill, *hur* de handlar och *vem* de tjänar. Purisjkevitj är en talangfull agitator.

Närmast ”högern”, som har 46 deputerade i tredje duman, står ”*nationalisterna*” med 91

deputerade. Den nyans som skiljer dem från högern är helt obetydlig – i grund och botten är detta inte två partier utan ett parti, som delat upp ”arbetet” med att hetsa mot icke-ryssarna, ”kadeterna” (liberalerna), demokraterna o. s. v. De första handlar brutalare, de senare mera raffinerat, men de *gör* samma sak. För regeringen är det ju också *fördelaktigt* att de ”extrema” högermännen, som är kapabla att sätta igång alla slags skandaler, pogromer och mord på personer sådana som Herzenstein, Iollos och Karavajev, håller sig en smula i bakgrunden för att ge sken av att de ”kritiserar” regeringen från höger ... Någon allvarlig betydelse kan skillnaden mellan högern och nationalisterna inte ha.

Oktobristerna har i tredje duman 131 deputerade, varvid givetvis ”högeroktobristerna” är medräknade. I den nuvarande politiken uppvisar oktobristerna inga väsentliga differenser med högern, skillnaden mellan dem består i att oktobristpartiet förutom godsägaren också tjänar storkapitalisten, den konservativa köpmannen, bourgeoisin, som blivit så uppskrämd av arbetarnas och sedan också böndernas uppvaknande till ett självständigt liv, att den helt vigt sig åt försvaret av det gamla systemet. Det finns kapitalister i Ryssland – och det inte så få vilka inte behandlar arbetarna ett dyft bättre än vad godsägarna gjorde med de tidigare liv-egna; i deras ögon är arbetarna och handelsexpediterna också tjänstehjon, betjänter. Ingen är mer lämpad att försvara dessa gamla förhållanden än högerpartierna, nationalisterna och oktobristerna. Det finns också kapitalister, som i zemstvo- och stadsförsamlingarna 1904 och 1905 krävde en ”författning” men som i sin inställning mot arbetarna är villiga att helt godtaga 3-juniförfattningen.

Oktobristernas parti är godsägarnas och kapitalisternas viktigaste kontrarevolutionära parti. Det är det ledande partiet i tredje duman: de 131 oktobristerna samt de 137 högermännen och nationalisterna bildar en solid majoritet i tredje duman.

Vallagen av den 3 juni 1907 *tillförsäkrade* godsägarna och storkapitalisterna majoriteten: godsägarna samt valmännen i den första stadskurien (d. v. s. storkapitalisterna) har majoritet i guvernementens *samtliga* valmansförsamlingar, vilka väljer deputerade till duman. I 28 guvernement har godsägarnas valmän rent av ensamma majoritet i valmansförsamlingarna. Hela 3-juniregeringens politik har genomförts med hjälp av oktobristpartiet, och detta parti bär ansvaret för alla de synder och förbrytelser som tredje duman begått.

I ord, i sitt program förfäktar oktobristerna ”författningen” och rent av ... fri- och rättigheterna! I handling har detta parti understött alla åtgärder mot arbetarna (exempelvis förslaget om en försäkringslag – erinra er *ordföranden* i dumautskottet för arbetarfrågan, baron Tiesenhausen!), mot bönderna, mot varje begränsning av godtycket och rättslösheten. Oktobristerna är lika mycket ett regeringsparti som nationalisterna. Detta förhållande ändras inte alls_ av att oktobristerna tid efter annan – och särskilt före valen! – håller ”oppositi-
nella” tal. Överallt där det finns parlament, har man sedan gamla tider iakttagit och iakttar alltjämt, hur de borgerliga partierna *spelar opposition* – ett för dem harmlöst spel, ty ingen regering tar det på allvar, ett spel som de ibland har nytta av som medel att muta väljaren med en simulerad opposition.

Experter och virtuoser i att spela apposition är likväl *de konstitutionella* ”demokraterna”, ”folkfrihetens” parti – det viktigaste oppositionspartiet i tredje duman.

Redan partiets namn är ett spel, ty i verkligheten är det alls inte ett demokratiskt parti, *på intet sätt* ett folkets parti, det är ett parti som inte går in för frihet utan för halvfrihet, om inte rent av fjärdedelsfrihet.

I själva verket representerar detta parti den liberal-monarkistiska bourgeoisin, som fruktar

folkrörelsen mycket mer än reaktionen.

Demokraten tror på folket, tror på massornas rörelse och stöder den på allt sätt – fastän, han inte sällan har en felaktig uppfattning om denna rörelsens betydelse inom det kapitalistiska systemets ram (sådana är de borgerliga demokraterna, trudovikerna). Demokraten strävar uppriktigt efter att sopa bort *alla* medeltida kvarlevor.

Liberalen fruktar massornas rörelse och söker bromsa den, han försvarar *medvetet* vissa medeltida institutioner – och just de viktigaste av dem – för att ha ett stöd mot massorna, särskilt mot arbetarna. Vad liberalerna eftersträvar är att få dela makten med purisjkevitjarna – ingalunda att förintä alla grundvalar för purisjkevitjarnas makt. Allt för folket, allt genom folket – säger den demokratiska småborgaren (bonden och trudoviken medräknade), som uppriktigt strävar efter att förintä alla grundvalar för purisjkevitjsystemet, dock utan att förstå betydelsen av lönarbetarnas kamp mot kapitalet. Den liberal-monarkistiska bourgeoisins verkliga målsättning är däremot att dela makten med Purisjkevitj och tillsammans med honom härska över arbetarna och *över* småägarna.

I den första och den andra duman innehade kadeterna majoriteten eller den dominerande ställningen. De utnyttjade den till att föra ett meningslöst och skamligt *spel*: åt höger spelade lojalitet och regeringsduglighet (vi, ser ni, är kapabla att lösa alla motsättningar på fredlig väg, utan att fördärva bonden och utan att stöta Purisjkevitj), och åt vänster spelade de demokrati. Spelet resulterade i att de sist och slutligen fick en spark av högern, och av vänstern fick de det berättigade namnet folkfrihetens förrädare. I de båda första dumorna kämpade de hela tiden inte bara mot arbetardemokratin utan också mot trudovikerna. Det räcker med att erinra om att den av trudovikerna (i första duman) framförda planen på lokala jordkommittéer, en på demokratins elementära ABC-krav baserad plan, *stjälptes* av kadeterna, som försvarade godsägarens och ämbetsmannens *dominans över* bonden i jordregleringskommissionerna!

I tredje duman har kadeterna spelat ”en ansvarsmedveten opposition”, en opposition i genitiv.¹ Som sådan har de upprepade gånger röstat för regeringens budgeter (vilka ”demokrater”!) och klargjort för oktobristerna hur ofarlig och oskyldig deras plan för ”tvångs”-friköp är (tvång för bönderna) – erinra er Berezovskij I; de skickade upp Karaulov i talarstolen för att hålla ”fromma” tal, de tog avstånd från massornas rörelse, de appellerade till ”topparna”, de *tystade ned* de lägre stånden (kadeternas kamp *mot* arbetardeputeraderna i frågan om en arbetarförsäkring) etc., etc.

Kadeterna är den kontrarevolutionära liberalismens parti. Genom sina anspråk på att spela rollen av ”en ansvarsmedveten opposition”, d. v. s. en erkänd, laglig, för konkurrens med oktobristerna *tillåten* opposition – inte mot 3-juniregimen utan inom ramen för denna regim – har kadeterna slutgiltigt grävt sin egen grav som ”demokrater”. Den skamlösa Vechi-propaganda som bedrivs av kadetideologerna, hrr Struve, Izgojev & Co., vilka belönats med kyssar av Rozanov och Antonius av Volynien, och rollen som ”ansvarsmedveten opposition” i tredje duman, det är två sidor av samma medalj. Den liberal-monarkistiska bourgeoisin, som tolereras av purisjkevitjarna, vill ta plats vid Purisjkevitjs sida.

Att kadeterna för närvarande, före valen till fjärde duman, bildat block med ”progressisterna” är ett nytt bevis på kadeternas djupt kontrarevolutionära sinnelag. Progressisterna gör inte alls anspråk på att vara demokrater, de har inte ett ord att säga om kamp mot hela 3-juniregimen

¹ ”Hans majestäts opposition”. – *Red.*

och drömmer inte alls om någon ”allmän rösträtt”. De är moderata liberaler, som inte döljer sin släktskap med oktobristerna. Förbundet mellan kadeterna och progressisterna bör öppna ögonen även på de mest förblindade av ”kadeternas jasägare”, så att de inser kadetpartiets sanna natur.

Den demokratiska bourgeoisin i Ryssland representeras av narodnikerna av alla schatteringar, från de mest vänstersinnade socialistrevolutionärerna till folksocialisterna och trudovikerna. Alla bollar de gärna med ”socialistiska” fraser, men det skulle vara otillbörligt för en klassmedveten arbetare att låta sig luras beträffande meningen med dessa fraser. I verkligheten finns det *inte ett uns* socialism i något slags ”rätt till jorden”, i någon ”utjämnande jordfördelning” eller i ”jordens socialisering”. Det måste stå klart för var och en som vet, att upphävandet av privatäganderätten till jorden och genomförandet av en ny, även den mest ”rättvisa” fördelning av jorden inte i ringaste mån inkräktar på varuproduktionen samt marknadens, penningens och kapitalets makt, utan tvärtom leder till att de ytterligare utvidgas.

Men fraserna om ”arbetsprincipen” och ”narodniksocialismen” ger uttryck åt demokratens djupa tro på möjligheten och nödvändigheten av att förintala *alla* medeltida kvarlevor i jordägarförhållandena och samtidigt också i det politiska systemet (och hans ärliga strävan efter att uppnå detta). Medan liberalerna (kadeterna) strävar efter att få dela den politiska makten och de politiska privilegierna med purisjkevitjarna, så är narodnikerna demokrater just därför att de strävar, och för närvarande måste sträva efter att förintala *alla* privilegier i jordägarförhållandena och *alla* privilegier i politiken.

De ryska böndernas stora massa befinner sig i ett sådant läge, att de inte ens kan tänka sig någon kompromiss med purisjkevitjarna (vilket är fullt möjligt, uppnåeligt och *närallgande* för liberalerna). Därför kommer den småborgerliga demokratin ännu för ganska lång tid framåt att ha rötter bland massorna i Ryssland, medan den stolypinska agrarreformen, detta uttryck för purisjkevitjarnas borgerliga, mot bönderna inriktade politik, hittills inte frambringt någonting varaktigt, förutom ... hungersnöd för 30 miljoner!

De svältande miljonerna av småägare kan inte undgå att eftersträva *en annan*, en demokratisk agrarreform, vilken visserligen inte kan gå utöver kapitalismens ram, inte kommer att avskaffa löneslaveriet, men som *kan* sopa bort *de medeltida kvarlevorna* från den ryska jorden.

Trudovikerna är ytterst svaga i den tredje duman, men de representerar *massorna*. Trudovikernas vacklan mellan kadeterna och arbetardemokratin är det oundvikliga resultatet av småägarnas klassläge, och de speciella svårigheter som uppstår då det gäller att sammanluta, organisera och upplysa dessa småägare, ligger till grund för trudovikernas ytterliga osäkerhet och formlöshet som parti. Det är därför som trudovikerna – med hjälp av vänsternarodnikernas stupida ”otsovism” – erbjuder den sorgliga bilden av ett likviderat parti.

Skillnaden mellan trudovikerna och våra egna, nästanmarxistiska likvidatorer består i att de förra är likvidatorer på grund av svaghet, de senare på grund av illvilja. Det är arbetardemokratin uppgift att hjälpa de svaga småborgerliga demokraterna, rycka dem bort från liberalernas inflytande och svetsa samman demokratin läger mot de kontrarevolutionära kadeterna, och inte endast mot högern.

Beträffande arbetardemokratin, som hade en egen fraktion i tredje duman, kan vi här säga endast litet.

Överallt i Europa har arbetarklassens partier utformats genom att de frigjort sig från den

allmänt demokratiska ideologins inflytande och lärt sig skilja mellan lönarbetarnas kamp mot kapitalet och kampen mot feodalismen – bland annat just för att intensifiera den senare kampen, för att befria den från all slags vacklan och försagdhet. I Ryssland har arbetardemokratin helt avgränsat sig både från liberalismen och från den borgerliga demokratin (trudovikerna), till stort gagn för demokratins sak överhuvud taget.

Likvidationsströmningen inom arbetardemokratin (Nasja Zarja och Zjivoje Delo) delar trudovikernas svaghet, lovsjunger formlösheten, bemödar sig att uppnå ställningen som ”tolererad” opposition, tar avstånd från arbetarnas hegemoni, begränsar sig till tal om en ”öppen” organisation (och smädar den som inte framträder öppet) samt propagerar en liberalistisk arbetarpolitik. Sambandet mellan denna strömning och det förfall och den undergångsstämning, som kännetecknar en kontrarevolutionär tid, är påtagligt; dess avfall från arbetardemokratin blir uppenbart.

De klassmedvetna arbetarna likviderar inte någonting, sluter sig samman för att motverka det liberalistiska inflytandet, organiserar sig som klass, utvecklar alla möjliga former av facklig och annan sammanslutning samt framträder både som representanter för lönarbetet mot kapitalet och som representanter för den konsekventa demokratin mot hela den gamla regimen i Ryssland och mot alla eftergifter åt denna regimen.

Som illustration anför vi här uppgifter om partigrupperingen i tredje riksduman, vilka vi hämtar från dumans officiella Handbok för 1912.

Partigrupperingen i tredje riksduman

Godsägarna

Högermän	46
Nationalister	74
Oavhängiga nationalister	17
Högeroktobrister	11
Oktobrister	120
<i>Regeringspartierna sammanlagt</i>	268

Bourgeoisin

Progressister	36
Kadeter	52
Polska Kolo	11
Polsk-litauisk-beloryska gruppen	7
Muhammedanska gruppen	9
<i>Liberalerna sammanlagt</i>	115

Borgerliga demokratin

Trudovikernas grupp	14
---------------------	----

Arbetardemokratin

Socialdemokrater	13
<i>Demokraterna sammanlagt</i>	27

Partilösa	27
-----------	----

<i>Sammanlagt</i>	437
-------------------	-----

I tredje riksduman fanns det således två majoriteter: 1. högern och oktobristerna = 268 av 437;

2. oktoberisterna och liberalerna = $120 + 115 = 235$ av 437. Båda majoriteterna var kontrarevolutionära.

Nevskaja Zvezda nr 5, 10 maj 1912.

Undertecknat: V. Iljin.

V. I. Lenin, *Skrifter*, fjärde ryska uppl., b. 18, sid. 28-38.

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Lenin om parlamentariska val](#)